

Handläggare
Carina Widmark
Omsorgs- och välfärdssektorn

Diarienummer
VON2016/0037

Vård- och omsorgsnämnden

Lägesrapport angående planering av åtgärder utifrån "Genomlysning av vård och omsorg i Värmdö kommun"

Förslag till beslut

1. Rapporten godkänns.
2. Rapporten överlämnas till kommunstyrelsen.

Beslutsnivå

Vård- och omsorgsnämnden

Sammanfattning

Genomlysningen av omsorgs- och välfärdssektorn utfördes under december 2015 och januari 2016. Konsulterna har identifierat problemområden som kräver skyndsamma åtgärder för att förbättra effektiviteten inom sektorn. Kommunstyrelsen uppmanade enligt beslut 2016-03-09 § 44 vård- och omsorgsnämnden att genomföra ett antal åtgärder. Vård- och omsorgsnämnden beslutade därefter 2016-03-03 § 13 att ge sektorschefen motsvarande uppdrag kompletterade med uppdrag att göra en översyn av villkoren för LOV systemet för hemtjänst. Rapport om vidtagna åtgärder ska ges till nämnden vid sammanträdet i april.

Bakgrund

Det ekonomiska resultatet för år 2015 innebar ett underskott för Vård- och omsorgsnämnden (VON) på drygt 40 mnkr. Underskotten hänför sig framförallt till finansiering av insatser för personer med funktionsnedsättning och äldreomsorgens kostnader för egenregi i hemtjänst och särskilt boende.

I november 2015 gav kommunstyrelsen kommundirektören i uppdrag att genomföra en genomlysning av vård- och omsorgsnämndens verksamheter i Värmdö kommun. I december 2015 och januari 2016 genomfördes genomlysningen. För äldreomsorgens del berodde överskridandet av budgeten huvudsakligen på ökande kostnader för personal som inte kunnat inrymmas i de intäkter verksamheterna får för de utförda insatserna enligt beslutade ersättningsnivåer.

Kommunstyrelsen uppmanade enligt beslut 2016-03-09 § 44 vård- och omsorgsnämnden att genomföra följande åtgärder:

1. Samla den egna regin inom hemtjänsten i en resultatenhet.

2. Uppdra till egenregin inom vård och omsorg att skapa en effektivare uppdrags- och bemanningsplanering och att anta en strategi för att begränsa användning av bemanningsföretag.
3. I samband med översyn av avtal och överenskommelser för utförande av insatser inom vård och omsorg se över antalet demensplatser inom särskilt boende och övriga villkor för god kvalitet och effektivitet.
4. Redovisa till kommunstyrelsen vilka åtgärder som vidtagits med anledningen av rapporten senast i maj 2016.

Vård- och omsorgsnämnden beslutade därefter 2016-03-03 § 13 att:

1. egenregin inom vård och omsorg ska skapa en effektivare uppdrags- och bemanningsplanering och att anta en strategi för att begränsa användning av bemanningsföretag.
2. genomföra en översyn av villkoren för LOV systemet för hemtjänst och återkomma med förslag till justeringar.
3. lämna förslag till antal demensplatser inom särskilt boende och var dessa ska vara lokaliserade
4. redovisa vidtagna åtgärder till nämnden vid sammanträdet i april.

Ärendebeskrivning

Nedan beskrivs påbörjade och genomförda åtgärder med anledning av kommunstyrelsens och vård- och omsorgsnämndens beslut

Samla hemtjänsten i den egna regin i en resultatenheter

Beslut är fattat om en samlad resultatenheter för egenregins hemtjänst. Frågan är väl förankrad i de berörda verksamheterna och samverkan med berörda arbetstagarorganisationer är genomförd. Sammanslagningen innebär att antalet anställda inom ledning och administration reduceras med 30 procent. Huvudfokus är att öka relationen utförd tid i förhållande till total betald arbetstid. Detta ska ske genom ökad styrning, planering, kontroll och uppföljning, i kombination med ett nära stöttande och coachande ledarskap via gruppledare i det praktiska arbetet. En central bemanningsfunktion införs, vilket möjliggör att visstidsbemanning kan ske med längre framförhållning och att en intern vikariepool kan byggas upp.

Inom den operativa nivån tillskapas fyra geografiskt indelade grupper som leds av gruppchef och gruppledare i den dagliga verksamheten. Sammanslagningen kommer inte att påverka situationen för de personer som tar emot hemtjänst.

Effektivare uppdrags- och bemanningsplanering

Inom särskilt boende har grundbemanningen setts över och optimerats, i samverkan med berörd personal. Det innebär en något mindre bemanning vissa tider på dygnet. Personal omfördelas nu mellan avdelningarna efter behov. Daglig bemannings-anpassning görs för att minimera behovet vikarier och ersättare vid plötslig sjuk- eller annan frånvaro. På Gustavsgården kommer försök att göras med individuella scheman för medarbetare. Utvärdering sker kontinuerligt. Kommande åtgärder inom särskilt boende är att införa systemstöd för schemaläggning och bemanningsplanering.

Hemtjänsten har en ökad andel rörlig personal för att kunna hantera variationer i antalet kunder, samt oplanerad frånvaro och larmutryckningar. IT-system för daglig bemanning och SMS-inkallning av vikarier för korta pass har anskaffats. Sammanslagning av de nuvarande två resultatenheterna innebär gemensam bemanningshantering för hela hemtjänstens verksamhet och gör att personalresurserna kan nyttjas mer effektivt.

Strategi för att begränsa användning av bemanningsföretag

Användning av bemanningsföretag sker endast som ”sista utväg” för att klara nödvändig vård och omsorg. Först undersöks möjligheten till omfördelning av tillgänglig personal och därefter inkallande av timvikarier eller tillsvidareanställd ledig personal. Vid behov erbjuds ordinarie deltidsanställda personal utökad arbetstid. Sjuksköterskor på ordinarie tjänster täcker upp för varandra vid kortare frånvaro. Beslut om att kalla in bemanningsföretag fattas av enhetschef och delegeras till bemanningsplanerare och sjuksköterska som arbetar helg.

Översyn av antalet demensplaner

Utredning pågår för att följa upp dagens antal boende i särskilt boende med demens och bedöma den framtida behovsutvecklingen. Idag finns 92 demensplatser fördelade på kommunens särskilda boenden. Dessa är samtliga belagda. Utöver detta finns ytterligare 39 personer med demensdiagnos boende på s.k. på somatisk plats samt ca 20 boende med demensliknande symtom. Förhandsbedömningen är att antalet demensplatser behöver utökas successivt med ca 25 stycken under en övergångstid om ett till ett och ett halvt år. De fyra boendena har lokalmässigt olika förutsättningar för att bedriva effektivt omhändertagande av hög kvalitet för denna målgrupp vilket behöver beaktas vid beslut om var dessa platser ska vara lokaliserade.

Översyn av villkoren för LOV inom hemtjänst

Arbete pågår med att se över nuvarande villkor i förfrågningsunderlaget för LOV inom hemtjänsten för att se om det finns anledning att föreslå förändringar. I detta sammanhang görs jämförelser med ett antal andra kommuner. Går det, i enlighet med fullmäktiges inriktningsbeslut om ökad valfrihet, att öka intresset hos externa leverantörer att etablera sig och utveckla sina verksamheter i Värmdö. Ersättningsnivån för dessa tjänster är hög i förhållande till andra kommuner varför justering av denna ej kommer att föreslås. En annan fråga är om det finns behov av att förbättra informationen till såväl brukare som utförare.

Bedömning

Ovan redovisade genomförda, pågående och planerade åtgärder bedöms medföra en positiv utveckling av kostnadseffektiviteten inom vård- och omsorgsverksamheterna i kommunens egen regi.

Ekonomiska konsekvenser

Rapporten medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Rapporten medför inga konsekvenser för miljön

Konsekvenser för medborgarna

Rapporten medför inga konsekvenser för medborgarna

Konsekvenser för barn

Rapporten medför inga konsekvenser för barn

Sändlista för beslutsexpediering

Kommunstyrelsen

Maria Larsson Ajne
Sektorschef
Omsorgs- och välfärdssektorn

Said Mousavi Ahi
Kvalitetschef
Utvecklingsavdelningen